

Rumunija vrgla rokavico Stalinu; nova finska zmaga na smučeh

Sovjetski letalci ponovno napadli finska mesta z bombami, težki topovi pa so pričeli bruhati krogle na finsko trdnjavo črto. Nove finske zmage v bitkah s sovjetskimi četami na severni in vzhodni fronti. Civilni prebivalci žrtve ruskega bombardiranja iz zraka

HELSINKI, 7. jan.—Finski vojni urad poroča, da je bilo 300 Rusov ubitih v bitki na smučeh severno od Salla. To je bila prva bitka, v kateri sta se obe strani zagnali druga v drugo na smučeh. Sovjetski smučarji so hoteli obkrožiti Fince, toda bili so premagani in razpršeni.

MOSKVA, 7. jan.—Sovjetski vojni urad poroča, da so Rusi razpršili finsko patroljo severno od Ladoškega jezera, drugače ni ničesar važnega.

BUKAREŠTA, 7. jan.—Rumunski kralj Karol je včeraj izjavil v Klišnevu v Besarabiji, da Rumunija se bo postavila z vso svojo oboroženo silo v bran, če bo Rusija hotela zasesti Besarabijo in Bukovino.

Helsinki, Finska, 6. jan.—Sovjetski letalci so obnovili napade na mesta v južnem delu Finske, dočim finski brambovci še vedno zmagujejo v bitkah z ruskimi četami na severni in vzhodni fronti. Letalci so napadli z bombami Viipuri, pristanišče mesto ob Finskem zalivu, Vojko in nekatera druga mesta.

Iz Tornija, mesta v bližini švedske meje, je prišlo poročilo, da so Rusi doživeli strahovit poraz v bitki s finskimi brambovci pri Salli, ki leži 125 severno od jezera Kianta, kjer je bila zadnji teden uničena ruska vojaška divizija. V dveh bitkah, ki sta se vršili na vzhodni fronti, je bilo 400 Rusov ubitih in veliko število ranjenih.

Ruski težki topovi bombardirajo Mannerheimovo trdnjavo črto na karelijski zemeljski ožini. Med militarističnimi opazovalci prevladuje mnenje, da se bodo glavne bitke med Rusi in Finci v prihodnjih tednih vršile ob tej črti. Vsi dosedanjí ruski poskusi, da presekaajo Finsko na dvoje, so se izjalovili.

Ruske čete so se po bitki s Finci pri Salli umaknile več mil nazaj v veliki konfuziji. Vitalna ruska železnica, ki spaja Leningrad s Murmanskom, sovjetsko luko ob arktiku, je oddaljena samo 40 milj od pozorišča bitke, v kateri so bile ruske čete tepene. Finski letalci so z bombami razbili progo v več krajih.

Finski vojni štab je uverjen, da Rusi ne bodo obnovili ofenzive na skrajnem severu, dokler bo tam prevladoval mraz do 40 stopinj pod ničlo. Vsi naskoki na finske pozicije na severni fronti so bili odbiti.

Turku, Finska, 6. jan.—Žrtve ruskih napadov na Finsko niso finski vojaki v zakopih ob Mannerheimovi trdnjavi črti in ne oni, ki se bojujejo na skrajni severni fronti, temveč civilni prebivalci. Najbolj trpijo prebivalci, ki so se morali umakniti iz mest in vasi ob finskem obrežju na deželo. Na redko posejana kmetaka naselja so natrpana z begunci, starimi ljudmi in otroci.

Sovjetski letalci so uprizorili že več napadov na Turku, da uničijo letalsko in pomorsko bazo. To se jim doslej še ni posrečilo, da bi so bombe delno poskodovale ladjedelnico. V zadnjem ruskem napadu so bombe ubile 50 in ranile čez dvesto civilnih prebivalcev.

London, 6. jan.—Finsko poslanstvo je naznanilo, da so finske čete prodrele deset milj daleč na rusko ozemlje v smeri proti Repolu, na vzhodni strani centralne fronte. Sovjetske vo-

Bombardiranje nemških vasi

Angleška letala invadirala nemško ozračje

Pariz, 6. jan.—Francoski težki topovi obstreljujejo nemške vojaške koncentracije in vasi na drugi strani fronte, se glasi v Parizu dospel poročilo. Krogle so porušile že več poslopj in drugih objektov.

Pariz, 6. jan.—Okrog 2500 francoskih in nemških vojakov se je zapletlo v bitko, ki je trajala več ur, se glasi vojno poročilo z zapadne fronte. Bitka se je vršila na ozemlju med rekama Mozela in Ren, pod kritjem topniškega bombardiranja z obeh strani.

Francoska patrolja je v nekem kraju prodrla dve milj daleč na nemško ozemlje in dobila važne informacije, nakar se je vrnila na svojo stran fronte. Francoska letala so invadirala nemško ozračje, toda do spopada z Nemci ni prišlo. Male prasko med Francozi in Nemci so bile v teku zapadno od reke Saar.

London, 6. jan.—Letalsko ministrstvo je naznanilo, da so ozračje letala invadirala ožrta severne Nemčije in nad letalskimi ter pomorskimi bazami v zalivu Heligolandu. Vsa so se srečno vrnila v domače baze.

Kitajci ustavili japonsko ofenzivo

Velike japonske izgube

Cungking, Kitajska, 6. jan.—Predstavnik kitajske vlade je izjavil, da je bila japonska ofenziva v severnem delu province Kwangtung ustavljena po bitki, v kateri je bilo 10,000 japonskih vojakov ubitih in ranjenih. Cel japonski regiment je bil uničen in japonska armada 100,000 mož je bila vržena več mil nazaj. Glavna bitka med Kitajci in Japonci se je vršila sto milj severovzhodno od Kantonu, glavnega mesta južne Kitajske.

(Prej objavljeno japonsko poročilo pravi, da je bila japonska ofenziva v provinci Kwangtung ustavljena, ko je dosegla glavni cilj. V bitki je padlo 15,000 Kitajcev. Japonska armada na okupiranem ozemlju vodi zdaj čiščenje.)

Tokio, 6. jan.—Japonska časopisna agentura Domei je poslala poročilo iz Pekinga, da je ameriška straža streljala na japonske čete. Eden vojak je bil težko ranjen.

Italija bo izdajala živilske nakaznice

Rim, 6. jan.—Italijanski krogi so naznanili, da bodo pričeli izdajati živilske nakaznice prihodnji teden. Katera živila bodo delili v odmerkih, ni bilo pojasnjeno. Naznanilo dostavlja, da bodo Italijani pričeli dobivati kavo v malih količinah v februarju. Določeno kave iz Brazilije v Italijo je bil ustavljen pred nekaj meseci, ko so se pogajanja glede sklenitve trgovske pogodbe med državama razbila.

CHAMBERLAIN REORGANIZIRAL SVOJ KABINET

Vojni minister Hore-Belisha odstavljen

TISK ZAHTEVA POJASNILA

London, 6. jan.—Premier Neville Chamberlain je sinoči pognal iz kabineta vojnega ministra Hore-Belisha, kar smatrajo uradni krogi za najboljši senzacionalen političen dogodek v Angliji, odkar se je zapletla v vojno z Nemčijo. Chamberlain je dalje odstavil lorda MacMillana, ministra za informacije, ki je bil v zadnjih dneh tarča ostre kritike in napadov. Očitali so mu nesposobnost v vodstvu propagande.

Za vojnega ministra je bil imenovan Oliver Stanley, predsednik Angleške trgovske zbornice, za ministra informacij pa John Walsham-Reid, bivši načelnik britske radijske korporacije in civilnega letalstva. Andrew Rae Duncan, direktor Angleške banke, je postal predsednik trgovske zbornice. Chamberlain je ponudil to pozicijo Hore-Belishu, ki pa jo je odklonil.

Odstranitev Hore-Belisha smatrajo za zmago generalnega armadnega štaba. Ze prej so krožile govorice, da se je Hore-Belisha sprl z generalom Gortom, vrhovnim poveljnikom angleške oborožene sile na zapadni fronti. Chamberlainova akcija je izzvala presenečenje v mnogih krogih. Pismo, ki sta jih izmenjala Chamberlain in Hore-Belisha, ne pojasnjuje vzroka, zakaj je moral slednji iti iz kabineta.

Vsi angleški listi od London Timesa do podeželskih časopisov, zahtevajo pojasnila od Chamberlaina. "Vse kaže, da se stvari krasno razvijajo," piše v sarkastičnem tonu Daily Herald, glasilo delavske stranke. "Chamberlain je po dolgem obotavljanju začel, bliskovito vojno in prva žrtev je bil — vojni minister Hore-Belisha. Uničil je svojega vojnega ministra, toda mi hočemo vedeti, kaj se je godilo in kaj se še godi za kulisami. Angleški narod hoče biti na jasnem in zahteva informacije od premierja Chamberlaina."

Skoro vsi veliki angleški časopisi hvalijo delo, ki ga izvršil Hore-Belisha kot vojni minister.

Protestantovska grupa se jezi

Zadeva Rooseveltovega reprezentanta v Vatikanu

Washington, D. C., 6. jan.—Odbor za javne odnose baptistične cerkve je objavil pismo, ki ga je poslal predsedniku Rooseveltu zaenot s protestom, ker je imenoval — jeklaškega magnata Taylorja za svojega osebnega reprezentanta v Vatikanu.

"Glavna teorija, na katere podlagi je bila ustanovljena ameriška vlada," je rečeno v pismu, "je popolna ločitev cerkve od države. Vsako priznanje, implicirano ali drugače, političnega statusa katerekoli cerkvene organizacije je po našem mnenju v nasprotju s to teorijo."

Pismo opozarja Roosevelta na proklamirano o verski svobodi, katere je izdala baptistična cerkev. Te naglasja opozicijo proti ustanovitvi diplomatskih odnosov med ameriško vlado in katerokoli cerkveno organizacijo.

Domače vesti

Obiski

Iz Clevelanda

Chicago, 6. jan.—Lord Lothian, angleški poslanik v Washingtonu, je dejal, da se bo velika nemška ofenziva na kopnem, morju in v zraku proti Veliki Britaniji in Franciji pričela na pomlad. On je govoril na banketu, katerega je priredil Čikaški svet za zunanje odnose v hotelu Palmer.

Anglija in Francija sta pripravljene

USTANOVITEV FEDERALNE EVROPE

Chicago, 6. jan.—Lord Lothian, angleški poslanik v Washingtonu, je dejal, da se bo velika nemška ofenziva na kopnem, morju in v zraku proti Veliki Britaniji in Franciji pričela na pomlad. On je govoril na banketu, katerega je priredil Čikaški svet za zunanje odnose v hotelu Palmer.

"Nacijaka Nemčija je pred odločitvijo, ali postane svetovni imperij ali podleže v tej vojni," je rekel Lothian. "Velika Britanija in Francija pričakujeta, da bo Hitler udaril z vso silo v marcu, kakor je general Ludendorff v marcu leta 1918 z ofenzivo, da doseže isti cilj. Velika Britanija in Francija sta pripravljene na to in upata, da bosta zmagali. V nasprotnem slučaju, če bi nacijaka Nemčija triumfirala, bi luč svobode ugasnila v Evropi. Z zmago zaveznikov se obeta rojstvo novega sveta, ko se bodo lahko vsi narodi združili in šli na delo, ki ima prinesiti trajni mir in blaginjo. Glavno vprašanje v tem konfliktu je, kateri izmed dveh načinov življenja, demokratični ali totalitarni, bo prevladoval v Evropi in morda po vsem svetu. Kar Hitler hoče, ni pravica za Nemčijo, temveč dominacija Evrope. Ta cilj je imel pred očmi, ko je pričel graditi in jačiti militaristično mašino, da podjarmi vse, ki bi skušali ustaviti njegov pohod. Svojo brezobzirnost je demonstriral tako v vojni kot v diplomaciji."

Poslanik je v svojem govoru analiziral gibanja, ki so se pojavila zadnja desetletja za doseg ekonomske svobode in uveljavljanje socialnih reform. Omenil je glavne značilnosti komunizma in narodnega socializma. Oba sta sovražnika svobode in demokracije, intelektualne integritete in pravice posameznika. Tajna policija ima vrhovno oblast in nadomestila je zakone, podžgala zlobno propagando, rasno sovraštvo in prepovedala svobodno diskuzijo.

Lothian je dalje rekel, "da je edino upanje ustanovitev federalne Evrope. Dokler bo Evropa tvorila 27 suverenih koščkov, ne bo miru. Vse velike vojne v zadnjih letih so se skotile v Evropi."

Mehiška oljna industrija v nevarnosti

Mexico City, 6. jan.—Vicente Cortes Herrera, inženir in glavni upravitelj mehiške oljne industrije, je orisal kritičen položaj te industrije, odkar je prišla pod vladno kontrolo. Ta je sledila, ko je vlada zasnela lastnino ameriških, britskih in holandskih oljnih kompanij. Herrera je pojasnil položaj oljne industrije v članku, katerega je objavil v listu El Mundo, ki izhaja v Tampicu. Ta vsebuje tudi apel na mehiške oljne delavce, naj sodelujejo z njim v kampanji, da se industrija izvleče iz krize, v katero je zabredla.

Kongresnik napadel delavski odbor

Washington, D. C., 6. jan.—Clare E. Hoffman, republikanski kongresnik iz Michigana, je napadel federalni delavski odbor in pozval kongres, naj ga odpravi, "ker je le orodje Johna L. Lexia, predsednika Kongresa industrijskih uni." Hoffman je tudi zahteval amandiranje Wagnerjevega zakona.

